E41/2024 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
MmV 17.9.2024

Ehdotus minkin lisäämisestä EU:n vieraslajiluetteloon ja siihen liittyvä poikkeusluvan hakeminen

Minkki luokiteltiin jo vuoden 2012 Suomen kansallisessa vieraslajistrategiassa erityisen haitalliseksi vieraslajiksi. Se oli sen luettelon ainoa selkärankainen eläin. Sitä koskevat myös kotimainen vieraslajilaki ja -asetus.

Minkin poistaminen erityisesti lintuvesiltä ja -kosteikoilta on vakiintunut toimenpide. Se on monissa merikansallispuistojen ja lintuvesien hoitosuunnitelmissa sekä SOTKA-lintuvesihankkeessa.

Minkin lisääminen myös EU:n vieraslajiluetteloon on tieteellisesti hyvin perusteltu. Tähän on EU:ssa asiaa hoitava tiedefoorumikin päättänyt riskinarvioinnin jälkeen 12.6.2024.

EU-luettelon lisäarvo on se, että se koskee myös maita, joissa ei ole riittävän tehokkaita omia kansallisia vieraslajisäännöksiä. Lisäksi kokemusten mukaan kansainvälinen yhteistyö on välttämätöntä haitallisten vieraslajien torjunnassa.

Esitykseen liittyy turkistarhausta koskeva poikkeus. Sellainen tehtiin aikoinaan supikoiralle vuonna 2018. Tästä syystä kysymys minkin turkistarhauksen tulevaisuudesta Suomessa ei ratkea tässä päätöksessä. Minkkiin liittyy kuitenkin niin paljon luonnonsuojelun, ympäristönsuojelun ja eläinsuojelun ongelmia, että varovaisuusperiaatteen takia olisi yksinkertaisinta jättää poikkeus hakematta.

Amerikanmajava

On mahdollista, että Komissio esittää myös amerikanmajavaa (kanadanmajavaa) vieraslajiluetteloon. On ollut keskustelua siitä, pitäisikö Suomen kaataa koko säännösmuutos amerikanmajavan takia.

Näitä lajeja punnittaessa tulee ottaa huomioon niiden vaikutusten laajuus ja teho kansainvälisesti ja Suomessa.

Amerikanmajava on vieraslaji. Sitä ei saisi olla Euroopassa sen enempää kuin minkkejäkään.

Amerikanmajavaa esiintyy EU:ssa vain Suomessa. Meiltä sitä on levinnyt myös Venäjän puolelle. Meillä on kansainvälistä erityisvastuuta siitä, ettei niitä levisi enää enempää eikä laajemmalle.

Suomessa amerikanmajavasta on myös hyötyjä monille lajeille ennen muuta tekemiensä kosteikkojen kautta. Toisaalta euroopanmajavasta saadaan aivan samat hyödyt. Siksi amerikanmajavan metsästys pois euroopanmajavan tieltä on kannatettavaa. Sitä tehdään jo nyt vähän kantojen reuna-alueilla, mutta EU:n vieraslajiasetus vauhdittaisi myönteistä kehitystä.

Minkki on levinnyt laajalle EU:ssa. Se on myös erityisen haitallinen, paljon esimerkiksi amerikanmajavaa haitallisempi. Minkin torjunta on kansainvälisesti erittäin tärkeä prioriteetti. EU-asetus tehostaisi sen torjuntaa monessa maassa, missä sitä ei tehdä vielä riittävästi.

Suomen luontoa ajatellen minkin haitat ovat paljon amerikanmajavan hyötyjä suurempia – varsinkin kun ne hyödyt saavutettaisiin myös euroopanmajavalla.

Yhteenveto

Sekä Suomen että kansainvälisestä näkökulmasta katsottuna Suomen ei kannattaisi estää minkin lisäämistä EU:n vieraslajiasetukseen amerikanmajavankaan takia.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi